

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 11-07/02-34-41380 - 1/25
Sarajevo, 05. 08. 2025. godine

PARLAMENT FEDERACIJE BiH
PREDSTAVNIČKI/ZASTUPNIČKI DOM
Ul. Hamdije Kreševljakovića, br. 3, 71000 Sarajevo
N/r predsjedavajući, Dragan Mioković

Bosna i Hercegovina Federacija Bosne i Hercegovine PARLAMENT FEDERACIJE SARAJEVO			
Primljeno: 18-08-2025			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednos.
05/1	-02-	318	25

PREDMET: Odgovor, dostavlja se

Cijenjeni

Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo (u daljem tekstu Ministarstvo) **zaprimilo je dana 04. 08. 2025. godine Vaš akt broj: 05/01-02-318/25, od 24. 07. 2025. godine, - Poslaničko pitanje, koje je, kako u aktu navodite, na 23. redovnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, održanoj 23. 07. 2025. godine, postavila zastupnica Adisa Kokić-Hinović, te tražite odgovor na isto.**

Poslanica Adisa Kokić Hinović postavila je sljedeće pitanje:

„Da li je Ministarstvo radilo ili možda planira raditi na analizi odgojno-obrazovnog rada sa djecom s autizmom? Da li imamo dovoljno ili nedovoljno stručnog, osposobljenog kadra za rad sa djecom? Kakvi su podaci o dostupnosti i angažiranosti asistenata u nastavi? Generalno, da li postoje podaci o kakvim izazovima se susreću djeca sa autizmom?“

S tim u vezi, dostavljamo Vam traženo.

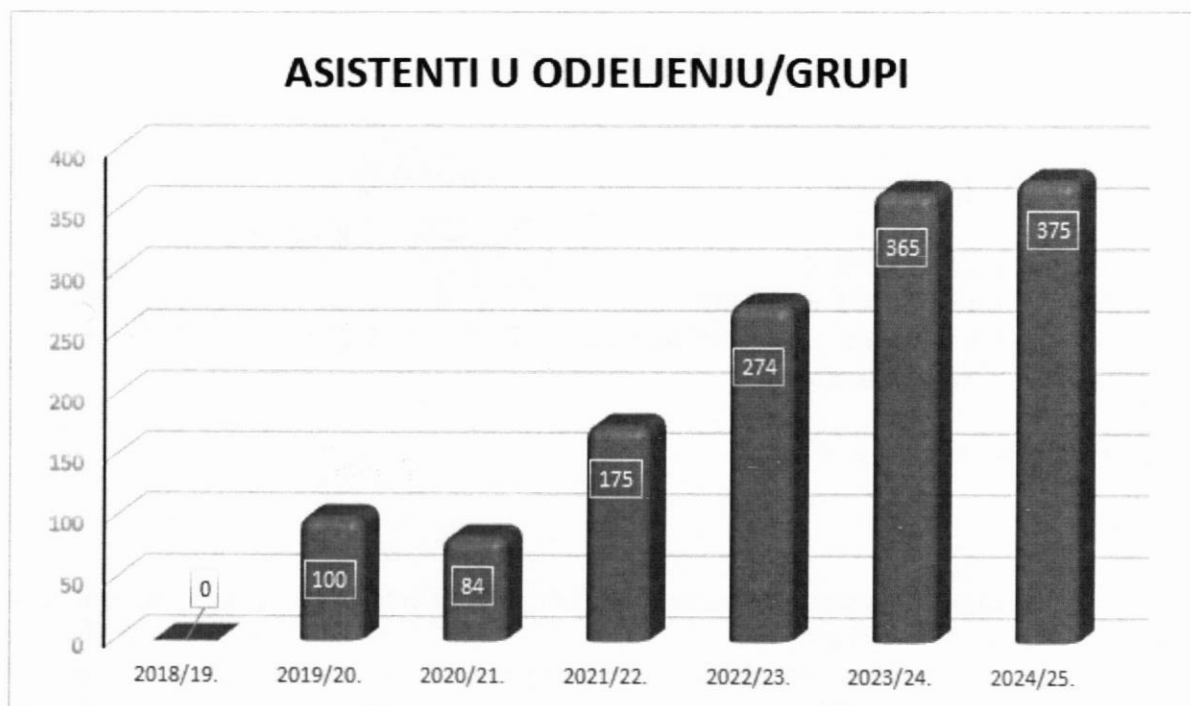
Ministarstvo posebnu pažnju posvećuje aktivnostima usmjerenim na dobrobit naših učenika, a posebno učenika sa poteškoćama u razvoju.

JU Institut za razvoj preduniverzitetskog obrazovanja Kantona Sarajevo (u daljem tekstu Institut) kontinuirano prati potrebe učenika sa različitim vrstama teškoća, pa i učenika sa autizmom. Također, Ministarstvo u skladu s potrebama, imenuje Mobilni stručni tim za podršku inkluzivnom obrazovanju i rehabilitaciji u Kantonu Sarajevo, kojeg čine profesionalci edukatori-rehabilitatori, logopedi i psiholozi, koji kontinuirano pružaju podršku ustanovama odgoja i obrazovanja u radu sa učenicima s teškoćama. Mobilni stručni tim za podršku inkluzivnom obrazovanju i rehabilitaciji broji 78 članova.

Sve škole Kantona Sarajevo imaju kapacitirane stručne službe u kojima su angažirani: pedagozi, psiholozi i određeni broj škola ima zaposlene socijalne radnike. Ističemo da od 2022. godine svaka škola u Kantonu Sarajevo ima zaposlenog jednog psihologa.

Ministarstvo i JU Institut posebnu pažnju posvećuju edukaciji, kako stručnih službi škola i nastavnog kadra, tako i asistenata u odjeljenju, kako bi se učenicima s teškoćama osigurala što kvalitetnija podrška.

Dostavljamo Vam grafički prikaz angažovanog broja asistenata u odjeljenju i angažovanih članova Mobilnog stručnog tima za podršku inkluzivnom obrazovanju i rehabilitaciji u Kantonu Sarajevo, kako bismo Vam prikazali opredjeljenost Ministarstva za unapređenje prilika za odgojno - obrazovni rad učenika sa različitim teškoćama u razvoju.

Nadalje, važno je istaći da nastavnik rukovodi ukupnim nastavnim procesom i nosilac je procesa kreiranja i evaluacije prilagođenih programa. Asistent u odjeljenju prati realizaciju metodičke i sadržajne prilagodbe u skladu sa potrebama i kapacitetima djeteta/učenika. Nivo i učestalost podrške asistenta u odjeljenju za svakog učenika s teškoćama utvrđuje se na osnovu izrađenog Individualno-prilagođenog programa, te vrijeme koje asistent provodi sa učenikom utvrđuje nastavnik i drugi profesionalci koji su učestvovali u izradi IPP.

Ministarstvo i JU Institut nastoje svakom djetetu, bez obzira na vrstu teškoće osigurati pomoć i podršku u školskom okruženju, te angažirati stručni kadar kako bi se svim učenicima sa poteškoćama pružala adekvatna, pravovremena podrška i stručni tretman u školi, pa tako i djeci/učenicima sa autizmom.

S poštovanjem,

MINISTRICA

Najda Hota-Muminović

Dostaviti: - Naslovu,
- Arhivi.

Broj: 03-04-1366-8/25
Sarajevo, 12.08.2025. godine

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Zastupnički dom

n/p gosp. Ivanu Miličeviću, tajniku
n/p gđi Adisi Kokić-Hinović, zastupnici

Bosna i Hercegovina Federacija Bosne i Hercegovine PARLAMENT FEDERACIJI SARAJEVO			
Primljeno:		13-08-2025	
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	- 02 -	318	/25

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje

Poštovani,

Sukladno članku 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u svezi s člankom 116. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), u privitku Vam dostavljam akt Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti, broj: 03-34-4053-1/25 od 06. kolovoza 2025. godine, koji se odnosi na zastupničko pitanje zastupnice Adise Kokić-Hinović.

S poštovanjem,

TAJNIK VLADE
dr. sci. Edita Kalajdžić

Privitak: kao u tekstu

Broj: 03-34-4053-1/25

Mostar, 06.08.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SEKRETARIJAT

n/r dr. sci. Edita Kalajdžić, sekretar
Hamdije Čemerlića 2
71 000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA
Sarajevo

PRILAZNO:		11-08-2025	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
03-04-1366-8/2025			

PREDMET: Poslaničko pitanje - odgovor, dostavlja se

VEZA: Vaš akt broj: 03-04-1366-8/2025 od 28.07.2025. godine

Poštovana,

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke zaprimilo je akt Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, broj i datum veze, kojim je dostavljeno poslaničko pitanje koje je na 23. redovnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, održanoj 23.07.2025. godine, postavila Adisa Kokić-Hinović, poslanica u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH.

Poslanica Adisa Kokić-Hinović postavila je sljedeće poslaničko pitanje:

„Da li je Ministarstvo radilo ili možda planira raditi na analizi odgojno-obrazovnog rada sa djecom s autizmom? Da li imamo dovoljno ili nedovoljno stručnog, osposobljenog kadra za rad s djecom? Kakvi su podaci o dostupnosti i angažiranosti asistenata u nastavi? Generalno, da li je postoje podaci sa kakvim izazovima se susreću djeca s autizmom?“

U skladu s navedenim, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke daje sljedeći odgovor na poslaničko pitanje:

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke učestvovalo je u izradi strateških dokumenata koji sadrže mjere koje se odnose na oblast inkluzivnosti i ravnopravnog učešća u obrazovanju, i to:

-Strategija razvoja Federacije BiH 2021-2027. godina (Službene novine Federacije BiH, broj 40/22). Strateški cilj 2. Strategije glasi: „Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj“, a u okviru istog Ministarstvo je na temelju Prioriteta 2.1. Unapređivati obrazovni sistem revidiralo svoj trogodišnji i godišnje planove rada.

-Strategija za unapređenje prava i položaja osoba s invaliditetom u Federaciji Bosne i Hercegovine 2016-2021, čiji je Specifični cilj 3. Uključiti osobe s invaliditetom u sva

područja života ravnopravno s drugima, posebno u području obrazovanja, kulturnog, sportskog, javnog i političkog djelovanja.

Aktivnosti u okviru Specifičnog cilja 3. su sljedeće:

- 3.1 Razvijati inkluzivni sistem obrazovanja i povećati obuhvat djece i mladih s invaliditetom u svim odgojno-obrazovnim ustanovama.
- 3.2 Odrediti najbolji model podrške u nastavi i osigurati njegovu institucionalizaciju.
- 3.3 Unaprijediti inicijalno obrazovanje nastavnika.
- 3.4 Osigurati kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika, stručnih saradnika i rukovodstva škole.
- 3.5 Osigurati pristup savremenim tehnologijama u skladu s potrebama osoba s invaliditetom.
- 3.6 Pokrenuti proces transformacije specijalnih odgojno-obrazovnih ustanova u resursne centre inkluzivnog obrazovanja u cilju pružanja usluga stručne podrške, asistencije u nastavi i dr.
- 3.7 Uklanjati prepreke i uvoditi elemente informacione podrške za gluhe i slijepe osobe u svim odgojno-obrazovnim, kulturnim i sportskim ustanovama i objektima koji su još uvijek nedostupni osobama s invaliditetom.
- 3.8 Kontinuirano jačati kapacitete stručnjaka koji rade s djecom i osobama s invaliditetom.
- 3.9 Kreirati i provoditi programe vršnjačke podrške u odgojno-obrazovnim ustanovama.
- 3.10 Jačati partnerstvo roditelja/staratelja djece s invaliditetom i djece bez invalidnosti.
- 3.11 Kreirati i provoditi programe/strategije za identifikaciju djece koja nisu obuhvaćena odgojno-obrazovnim radom, njihov upis u odgojno-obrazovne ustanove i prevenciju prijevremenog napuštanja školovanja, te uspostavljati njihovo praćenje.
- 3.12 Jačati urede za studente s invaliditetom u okviru svih visokoškolskih ustanova.
- 3.13 Osigurati materijalnu podršku porodicama koje za članove imaju osobe s invaliditetom.
- 3.14 Unaprijediti područje kulture u smislu prilagođavanja kulturnih dešavanja mogućnostima osoba s invaliditetom i poticati ih na aktivno i pasivno učešće u njima.
- 3.15 Osigurati podršku ustanovama kulture koje koriste osobe s invaliditetom.
- 3.16 Unaprijediti oblast sporta u smislu povećanja materijalne podrške, prilagođavanja uslova za bavljenje sportskim aktivnostima osoba s invaliditetom te ih poticati na aktivno i pasivno učešće u njima.
- 3.17 Osigurati uslove da osobe s invaliditetom učestvuju u radu političkih partija i procesima odlučivanja na svim nivoima vlasti, na ravnopravnoj osnovi s drugim građanima/kama, te ih poticati i osnaživati za aktivno uključivanje u javni i politički život.

Specifični cilj 4. navedene strategije glasi: Unaprijediti programe prevencije invaliditeta i programe rane detekcije i intervencije u ranom rastu i razvoju

Aktivnosti u okviru Specifičnog cilja 4.

- 4.1 Razvijati programe prevencije s ciljem sprečavanja nastanka invaliditeta.
- 4.2 Provoditi i unaprijediti programe rane detekcije i intervencije.
- 4.3 Razvijati referalne mehanizme između sektora zdravstva, obrazovanja i socijalne zaštite za podršku djeci s invaliditetom i njihovim porodicama.
- 4.4 Razviti koncept dodatnih kapaciteta u predškolskim ustanovama i školama za pružanje stručne podrške za prepoznavanje i intervenciju kod djece s invaliditetom (resursne sobe).

Predstavnici Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke su učestvovali u radu Koordinacionog tijela Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za praćenje, usmjeravanje i izvještavanje o realizaciji aktivnosti Strategije za unapređenje prava i položaja osoba s invaliditetom u Federaciji BiH (2016-2021). Rezultat rada navedenog Koordinacionog tijela je izrađen Izvještaj o provođenju Strategije za unapređenje prava i položaja osoba s

invaliditetom u Federaciji Bosne i Hercegovine (2016-2021), objavljen u januaru 2022. godine.

-Strateški plan za unapređenje ranog rasta i razvoja djece u FBiH 2020-2025

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je učestvovalo u izradi Strateškog plana za unapređenje ranog rasta i razvoja djece u Federaciji BiH 2020-2025. godine, kojeg je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila na svojoj 242. sjednici, održanoj 05.11.2020. godine, u Sarajevu, te zadužila Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke da, u saradnji sa federalnim ministarstvima zdravstva, rada i socijalne politike te finansija kao i Zavodom za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine i UNICEF-om BiH, koordinira realizacijom aktivnosti koje su u njemu planirane. One su bazirane na multisektorskom pristupu, a realizirat će se s ciljem unapređenja uslova za adekvatan rani i rast razvoj djece, kao i sveobuhvatnog pristupa cijeloj porodici. Strateški cilj 4. Strateškog plana glasi: Unapređenje mogućnosti za rano učenje djece u FBiH. U okviru navedenog strateškog cilja Operativni cilj 4.1. je: Povećati dostupnost i poboljšati kvalitet predškolskog odgoja i obrazovanja i prve trijade devetogodišnjeg osnovnog obrazovanja integriranim djelovanjem sektora zdravstva, obrazovanja i socijalne zaštite. Među definisanim aktivnostima za realizaciju navedenog strateškog i operativnog cilja su i sljedeće aktivnosti:

4.1.1.3 Edukacija roditelja/staratelja i budućih roditelja i šire javnosti o značaju inkluzivnog odgoja i obrazovanja u predškolskoj dobi i prvoj trijadi devetogodišnjeg osnovnog odgoja i obrazovanja;

4.1.1.4 Podrška provedbi inkluzivnih praksi u predškolskom odgoju i obrazovanju i prvoj trijadi devetogodišnjeg osnovnog odgoja i obrazovanja.

Pored navedenog, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke učestvuje u provođenju programa „Zdravo jedi, zdravo rasti“, čiji je cilj uspostavljanje i širenje mreže školskih i vrtićkih zajednica u kojima je unaprijeđen pristup zdravlju djece i osiguran njihov optimalan rast i razvoj. Programske aktivnosti se provode intersektorski, u intenzivnoj saradnji zdravstvenog i obrazovnog sektora, uz koordinaciju Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke i podršku UNICEF-a BiH. Aktivnosti su fokusirane na pripremu vrtićkih politika vezanih za ishranu i fizičke aktivnosti, izgradnju kapaciteta vrtićke zajednice za promociju zdrave ishrane, unapređenje programa rada s djecom, unapređenje jelovnika, unapređenje infrastrukture za tjelesne aktivnosti, i unapređenje saradnje sa zdravstvenim službama. U aktivnostima učestvuju djeca, roditelji, odgajatelji, kuhari i ostalo osoblje predškolskih/školskih ustanova, a krajnji cilj je da se unaprijedi zdravlje djece i preveniraju oboljenja uzrokovana nepravilnom ishranom i nezdravim životnim stilovima. Okosnicu Programa predstavlja primjena standarda i normativa ishrane koje je u formi Smjernica za zdravu ishranu djece predškolskog i školskog uzrasta donijelo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, u saradnji sa Federalnim ministarstvom zdravstva i Zavodom za javno zdravstvo Federacije BiH, kao i Smjernica za zdravu ishranu djece do tri godine, koje je donijelo Federalno ministarstvo zdravstva. Do sada je uspješno implementirano šest faza ovog značajnog programa, a 18 odgojno-obrazovnih ustanova prošlo je proces akreditacije i aktivno učestvovalo u njegovoj provedbi. Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke ima ključnu ulogu u odabiru odgojno-obrazovnih ustanova u Federaciji Bosne i Hercegovine, koje će učestvovati u akreditacijskom procesu, u saradnji sa kantonalnim ministarstvima obrazovanja. U toku je provođenje sedme faze programa „Zdravo jedi, zdravo rasti“, a planirano je uključivanje ukupno 38 odgojno-obrazovnih ustanova, odnosno vrtića i po jedna osnovna škola u svakom kantonu u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Uz podršku UNICEF-a u BiH, formirana je Radna grupa za provedbu Mape za realizaciju preporuka dokumenta „Analiza postojećih propisa i praksi kod procjene i upućivanja djece s teškoćama u deset kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine“. Cilj navedenog je da se kroz multisektorsku saradnju resora obrazovanja, zdravstva i socijalne zaštite inicira usklađivanje sistema procjene djece sa teškoćama sa Međunarodnom klasifikacijom zdravlja, invaliditeta i funkcionisanja (MKF), koju je razvila Svjetska zdravstvena organizacija.

Radna grupa za primjenu Međunarodne klasifikacije zdravlja, invaliditeta i funkcionisanja (MKF) u Federaciji BiH izradila je niz dokumenata: Kriteriji za formiranje i rad stručnih tijela za procjenu i koordinaciju procjene djece s teškoćama u Bosni i Hercegovini, Protokol o postupanju i saradnji u procesu procjene i upućivanja djece sa teškoćama u razvoju, Smjernice za procjenu i upućivanje djece s teškoćama i invaliditetom, te Priručnik za izradu, provedbu i praćenje lično usmjerenog plana podrške, čije usvajanje slijedi. Dogovorena je Mapa implementacije preporuka/plan za početak procesa reforme u ovoj oblasti, te su ove aktivnosti inicijalno započele u 2 odabrana kantona: Zeničko-dobojskom i Hercegovačko-neretvanskom kantonu, dok je u Kantonu Sarajevo i Unsko-sanskom kantonu u toku priprema provođenja MKF-a.

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je u periodu 2016-2019. godina, kroz program utroška sredstava transfera za finansiranje obrazovanja, (su)finansiralo projekte u okviru programa „Podrška projektima poboljšanja inkluzivnosti predškolskog i osnovnog obrazovanja“ u iznosu od 1.544,671 KM.

U 2021 i 2022. godini, Ministarstvo je kroz program utroška sredstava transfera za finansiranje obrazovanja, (su)finansiralo projekte u okviru programa „Podrška programima razvijanja funkcionalnih znanja i vještina djece predškolskog uzrasta i učenika javnih osnovnih i javnih srednjih škola“, čiji je cilj da se kroz podršku projektima opremanja i nabavke nastavnih sredstava radi poticanja primjene savremenih i inovativnih metoda i oblika odgojno-obrazovnog rada, unaprijedi kvalitet i inkluzivnost odgoja i obrazovanja i doprinese razvoju funkcionalnih znanja i vještina djece predškolskog uzrasta i učenika javnih osnovnih i javnih srednjih škola. Realizacija projekata je podržana u iznosu od 430.000,00 KM.

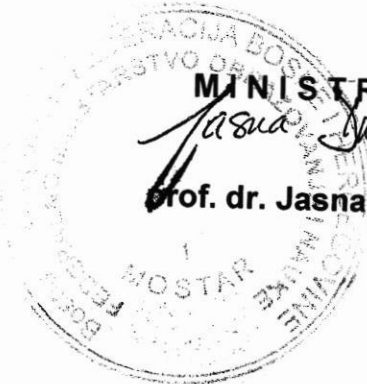
Ministarstvo je u 2023. godini, kroz program utroška sredstava transfera za finansiranje obrazovanja, (su)finansiralo projekte u okviru programa „Podrška projektima poboljšanja inkluzivnosti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja“. Svrha programa je poboljšanje uključenosti, uvjeta i kvaliteta obrazovanja u javnim predškolskim ustanovama, javnim osnovnim i javnim srednjim školama za sljedeće grupe djece s posebnim obrazovnim potrebama: djeca sa poteškoćama u razvoju, djeca pripadnika romske nacionalnosti, djeca iz porodica u stanju socijalne potrebe, djeca koja žive u udaljenim ruralnim sredinama i druge ranjive grupe djece, te talentirana i nadarena djeca. Projekti su podržani u iznosu od 220.000,00 KM. U 2024. godini, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je za navedeni program izdvojilo 136.792,36 KM.

U okviru programâ utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. i 2024. godinu Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, (su)finansirano je provođenje programa „Podrška radu ustanova socijalne zaštite Federacije BiH za provođenje odgojno-obrazovnih aktivnosti“ u iznosu od 400.000,00 KM. Korisnik sredstava navedenog programa je Ustanova za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje – Pazarić., koja je provodila sljedeće oblike obrazovanja i osposobljavanja: obrazovanje djece u redovnim osnovnim

školama po prilagođenom planu i programu; obrazovanje djece u specijaliziranim obrazovnim ustanovama za djecu s teškoćama u razvoju (osnovna škola i srednja škola), i osposobljavanje djece i mladeži u ustanovi od strane defektologa, odgajatelja i okupacionih terapeuta.

Napominjemo da je Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke zaprimilo akt Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03-04-1224-7/2025 od 11.07.2025. godine, kojim je dostavljeno isto poslaničko pitanje koje je na 22. redovnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, održanoj 26.06.2025. godine, postavila poslanica Adisa Kokić-Hinović, te smo našim aktom broj: 03-34-3850-1/25 od 24.07.2025. godine ovo poslaničko pitanje uputili kantonalnim ministarstvima obrazovanja s molbom da nam dostave odgovore kako bismo iste kompletirali i, s odgovorom Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, dostavili Vladi Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

MINISTRICA
Jasna Duraković
prof. dr. Jasna Duraković

Dostavljeno:
-Naslovu
-a/a